

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom 29. januára 2013 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Ing. Antona Jakubíka a JUDr. Libora Duľu v trestnej veci proti obvinenému **G. J. a spol.**, pre obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. c/ Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného J. L. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 22. marca 2012, sp. zn. 4To/28/2012, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného J. L. sa **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Nitra z 8. decembra 2011, č. k. 1T/187/2009-2156, bol obvinený J. L. uznaný vinným z pomoci k obzvlášť závažnému zločinu lúpeže podľa § 21 ods. 1 písm. d/ k § 188 ods. 1, 2 písm. d/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. i/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

obžalovaný G. J. začiatkom mesiaca marec 2009 nezisteným spôsobom získal štyri vkladné knižky na celkovú sumu 57.777,86 Eur, ktorých majiteľom bol V. D. a následne sa skontaktoval s obžalovanými R. F., P. F., P. D. a J. L. za účelom dohody akým spôsobom sa zmocnia občianskeho preukazu V. D. a následne vyberú finančné prostriedky z týchto vkladných knižiek a ako si ich rozdelia, pričom pravdepodobne od 13. marca 2009 obžalovaní G. J., R. F., P. F. a P. D. monitorovali pohyb a miesta, kde sa zdržiaval V. D. v obci S., okres N., a po vzájomnej dohode 17. marca 2009 vo večerných hodinách okolo 22 hod. obžalovaný G. J. preskočil uzamknutú bránu rodinného domu V. D. v S. číslo X. a potom, keď V. D. vyšiel z domu na dvor trikrát použil proti nemu paralyzátor, ktorým ho uviedol do stavu bezbrannosti, následne obžalovaní R. F., P. F. a P. D. vnikli do dvora tohto

rodinného domu a G. J. zobral z rodinného domu okrem iných vecí aj občiansky preukaz a kartu poistenca na meno V. D., všetci štyria naložili poškodeného V. D. do osobného motorového vozidla značky Škoda Felícia a odviezli ho do rodinného domu v obci D. číslo X., okres N., ktorý im na tento účel po predchádzajúcej dohode s obžalovaným G. J. poskytol obžalovaný J. L. a odniesli ho do šopy nachádzajúcej sa za týmto rodinným domom, kde ho všetci štyria spoločne zviazali lepiacou páskou, ktorú zabezpečil obžalovaný P. D. tak, že mu niekoľkokrát prelepili hlavu v oblasti úst, skrížené dolné končatiny v oblasti členkov a prekřížené ruky vpredu v oblasti zápästia, no poškodený V. D. sa snažil rukami odstrániť lepiacu pásku zo svojich úst a tak ho po vzájomnej dohode preniesli do pivnice nachádzajúcej sa za týmto rodinným domom, kde ho lepiacou páskou prelepili v oblasti hrudníka a obžalovaný P. D. ho priviazal pásom tkaniny o stĺp pivnice a tak mu znemožnili pohyb a nechali ho v spodnej bielizni a v pulóvri na hlinenej dlážke v chladnom prostredí, v dôsledku čoho došlo k jeho vychladnutiu a k smrti, 18. marca 2009 sa obžalovaní G. J., R. F., P. F. a P. D. pokúsili o výber peňazí z vkladných knižiek poškodeného vo viacerých pobočkách S. v okrese N. a v okrese K., s použitím jeho dokladu totožnosti, čo sa im však nepodarilo a vo večerných hodinách okolo 20 hodine obžalovaní G. J., R. F. a P. F. zistili, že poškodený V. D. zomrel na mieste, kde ho predtým nechali zviazaného a neoblečeného a preto sa dohodli, že jeho telo zakopú, čo sa im nepodarilo a tak sa dohodli, že sa tela zbavia jeho hodením do jazera v obci B., okres N., na čo im zaobstaral nafukovací čln obžalovaný J. L., čo však neuskutočnili, pretože obžalovaný J. L. oznámil polícii, že v jeho dome sa našlo mŕtve telo.

Za tu mu bol uložený podľa § 188 ods. 3 Tr. zák. s prihliadnutím na poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písm. m/ Tr. zák., nezistiac priťažujúcu okolnosť uvedenú v § 37 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, 3 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 10 rokov nepodmienečne, na výkon ktorého bol zaradený podľa § 48 ods. 2 písm. b/, ods. 4 Tr. zák. do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. a § 78 ods. 1 Tr. zák. súd uložil i obvinenému J. L. ochranný dohľad v trvaní 2 roky, pričom súd stanovil, že ochranný dohľad bude vykonávaný po ukončení výkonu trestu odňatia slobody a obžalovaný bude plniť povinnosti uvedené v § 77 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. zák.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. boli všetci obvinení (vrátane obvineného J. L.) zaviazaní

k povinnosti spoločne a nerozdielne zaplatiť titulom náhrady škody poškodenému P. H. sumu 580 Eur.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie obvinený, ktoré písomne aj odôvodnil.

Rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 22. marca 2012, sp. zn. 4To/28/2012, bol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. d/, písm. e/, písm. f/ Tr. por. zrušený v celom rozsahu. Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. krajský súd rozhodol u obvineného J. L. tak, že ho uznal vinným z pomoci k zločinu lúpeže podľa § 21 ods. 1 písm. d/ k § 188 ods. 1, 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. i/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

obžalovaný G. J. začiatkom mesiaca marec 2009 nezisteným spôsobom získal štyri vkladné knižky na celkovú sumu 57.777,86 Eur, ktorých majiteľom bol poškodený V. D. (ďalej len „poškodený“), potom sa obžalovaný G. J. skontaktoval s obžalovanými R. F., P. F., P. D. a J. L. za účelom dohodnutia sa o spôsobe, akým sa zmocnia občianskeho preukazu poškodeného, ako následne z týchto vkladných knižiek vyberú peniaze a ako si ich rozdelia, pričom približne v dobe od 13. marca 2009 obžalovaní G. J., R. F., P. F. a P. D. monitorovali pohyb a miesta, kde sa poškodený v obci S. zdržiaval, po ich vzájomnej dohode 17. marca 2009 večer okolo 22 hodine obžalovaný G. J. preskočil uzamknutú bránu rodinného domu poškodeného v obci S. číslo X. a keď poškodený z neho vyšiel na dvor trikrát proti jeho telu použil paralyzátor a tak ho uviedol do stavu bezbrannosti, na to obžalovaní R. F., P. F. a P. D. vnikli do dvora rodinného domu poškodeného a obžalovaný G. J. do neho vošiel a z neho okrem iných vecí vzal aj občiansky preukaz a kartu poisťovne na meno poškodeného, potom všetci títo štyria obžalovaní naložili poškodeného do osobného motorového vozidla značky Škoda Felícia a odviezli ho do rodinného domu v obci D. číslo X., ktorý im na tento účel po predchádzajúcej dohode s obžalovaným G. J. poskytol obžalovaný J. L. a poškodeného odniesli za týmto rodinným domom sa nachádzajúcej šopy, kde ho spoločne zviazali na tento účel obžalovaným P. D. zadováženou lepiacou páskou tak, že mu niekoľkokrát prelepili hlavu v oblasti úst, skrížené dolné končatiny v oblasti členkov a prekrížené ruky vpredu v oblasti zápästia, keďže sa však poškodený snažil rukami lepiacu pásku zo svojich úst odstrániť, tak ho preniesli do za týmto rodinným domom sa nachádzajúcej pivnice, v ktorej

mu lepiacou páskou prelepili aj oblasť hrudníka, obžalovaný P. D. ho priviazal pásom tkaniny o v pivnici sa nachádzajúci stĺp a znemožniac mu tak pohyb, iba v spodnej bielizni a v pulóvri oblečeného poškodeného ponechali v chlade na hlinenej dlážke, v dôsledku čoho došlo k jeho vychladnutiu a k smrti; v nasledujúci deň 18. marca 2009 sa obžalovaní G. J., R. F., P. F. a P. D. vo viacerých pobočkách S. nachádzajúcich sa v okrese N. a K. s použitím dokladu totožnosti poškodeného neúspešne pokúsili o výber peňazí z jeho vkladných knižiek a večer okolo 20.00 hodine, po tom, čo obžalovaní G. J., R. F. a P. F. zistili, že poškodený V. na mieste, kde ho nechali zviazaného a neoblečeného zomrel, sa dohodli, že jeho telo zakopú, čo sa im nepodarilo a tak sa dohodli, že sa tela zbavia jeho hodením do jazera v obci B., na ktorý účel im obžalovaný J. L. zaobstaral nafukovací čln, avšak ani tento svoj zámer neuskutočnili, pretože obžalovaný J. L. nález mŕtveho poškodeného v rodinnom dome v obci D. číslo X. oznámil polícii.

Za tu mu bol uložený podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. (po nezistení žiadnej v ustanovení § 36 Tr. zák. uvedenej poľahčujúcej, ani v ustanovení § 37 Tr. zák. uvedenej priťažujúcej okolnosti) na trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov, na výkon ktorého bol zaradený podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu podal obvinený 11. septembra 2012 prostredníctvom svojho obhajcu dovolanie. V jeho odôvodnení uviedol ako dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ktorý predpokladá, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Obvinený tvrdí, že odvolací súd pochybil, keď nesprávne právne posúdil zistený skutok a následne nesprávne použil ustanovenie § 138 písm. i/ Tr. zák. v súvislosti s § 188 ods. 2 písm. c/ Tr. zák., nakoľko nebol členom organizovanej skupiny, keďže okrem G. J. nikoho nepoznal a nevedel ani to, že títo idú vykonať lúpež a poškodeného umiestnia v jeho pivnici. Podľa jeho názoru tiež bola nesprávne právne posúdená jeho pomoc poskytnutím domu, pretože dom neposkytol nikomu a poškodeného tam zobrali bez jeho súhlasu, pričom obvinený J. násilu otvoril dvere na dome a až počas vyšetrovania sa dozvedel, že obvinení sa do domu vlámali a nie nejaký bezdomovec. Obvinený tvrdí, že pivnica k domu nepatrí aj podľa výpisu katastra mapy, ktorú predložil súdu. Ďalej obvinený tvrdí, že odvolací súd pochybil, keď neskúmal možnosť použitia § 39 ods. 2 písm. b/ Tr. zák., pretože podľa jeho názoru mal by sa mu mimoriadne znížiť trest, nakoľko významnou mierou prispel

k objasneniu trestného činu, napomáhal zabrániť spáchaniu ďalšieho trestného činu a poskytol informácie, ktoré by inak nezískali. Taktiež bolo nesprávne, keď nebolo brané do úvahy, že čln bol nepoužiteľný, nakoľko bol starý a deravý a nedal sa opraviť. Odvolací súd tiež nesprávne nepriznal pri ukladaní trestu poľahčujúce okolnosti uvedené v § 36 písm. m/, n/ a o/ Tr. zák. V závere uviedol, že vzhľadom na okolnosti prípadu mu bol uložený neprímeraný trest a cíti sa byť vinný z toho, že hneď sa nešiel presvedčiť o slovách obvineného J., čo je podľa jeho názoru neprekazenie trestného činu a nie pomoc pri lúpeži.

Z uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. podľa § 386 ods. 2 Tr. por. rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušil a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal odvolaciemu súdu, aby vec znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor, ktorý navrhol dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. zamietnuť, pretože dôvody dovolania, tak ako ich definoval obvinený, t.j. podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nie sú dané.

Obvinený od prvopočiatku vedel o úmysle G. J. odcudziť nebohému poškodenému V. D. peniaze, pomáhal pri organizovaní únosu, bol uzročený s tým, že chcú poškodeného po výbere peňazí umiestniť do jeho domu, vybavil motorové vozidlo a po úmrtí poškodeného k dispozícii aj nafukovací čln, v ktorom chceli v jazere potopiť telo poškodeného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predovšetkým skúmal, či podané dovolanie spĺňa všetky obsahové a formálne náležitosti, či je podané oprávnenou osobou a či je prípustné. Dovolaním bolo napadnuté také rozhodnutie, proti ktorému je dovolanie prípustné podľa § 368 ods. 2 písm. h/ Tr. por. Dovolanie bolo taktiež podané prostredníctvom obhajcu, čím bola splnená aj podmienka jeho podania oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por.

V dovolaní musí byť uvedené, z akých dôvodov je predmetné rozhodnutie napádané a aké chyby sú rozhodnutiu vytýkané. V predmetnom dovolaní sa pritom konštatuje, že sa jedná o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvineným J. L. nie je dôvodné, a preto ho podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Obvineným uplatňovaný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je daný v prípadoch, keď rozhodnutie súdov spočíva na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Obvinený v rámci tohto dovolacieho dôvodu namietal však nesprávnosť skutkových zistení súdov a neprimeranosť trestu odňatia slobody s tým, že mu mal byť tento mimoriadne znížený.

Tu treba predovšetkým uviesť, že namietané nepoužitie ustanovenia § 39 Tr. zák. nie je otázkou právneho posúdenia skutku, pretože nemá žiadny vzťah k tomu ako bol kvalifikovaný skutok, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného. Nejde ani o nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia, pretože nemôže mať žiadny vzťah k výroku o treste za stavu, keď sú výslovne stanovené zvláštne dôvody dovolania, týkajúce sa trestu.

Pripustiť dovolanie z dôvodu nesprávneho použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia podľa § 371 ods.1 písm. i/ Tr. por. preto, že nebolo použité ustanovenie § 39 Tr. zák. by logicky zakladalo pripustiť dovolanie aj preto, že neboli správne aplikované akékoľvek ďalšie ustanovenia, vzťahujúce sa k rozhodovaniu o treste, čo by ale bolo evidentne v rozpore s koncepciou dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. Spôsob, ktorým zákonodarca vymedzil dovolacie dôvody vo vzťahu k rozhodovaniu o treste, vyjadril prípustnosť dovolania proti výroku o treste len vtedy, ak bol uložený neprípustný druh trestu alebo trest mimo trestnej sadzby.

Zákon vo vzťahu k výroku o treste upravuje v ustanovení § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. dva dovolacie dôvody, pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstať v dôsledku chybného výroku o vine (čo v danom prípade splnené nebolo). Podľa uvedeného ustanovenia možno dovolanie podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa. V posudzovanej veci, pokiaľ ide o uložený trest odňatia slobody, ide o taký druh trestu, ktorého uloženie zákon za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, pripúšťa a rovnako tak výmera tohto trestu je v rámci zákonnej trestnej sadzby. Navyše krajský súd správne pri uložení trestu uviedol, že nezistil žiadne poľahčujúce a ani priťažujúce okolnosti.

Z uvedeného vyplýva, že námietka založená na tvrdení o uložení neprimeraného trestu v dôsledku nepoužitia ustanovenia § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody obsahovo nenapĺňa dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. a zároveň ani žiadny iný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Pokiaľ ide o ďalšie námietky obvineného spochybňujúce výrok o vine, treba v tomto smere uviesť, že dovolací súd je viazaný zisteným skutkovým stavom veci, tak ako ho ustálili súdy nižšej inštancie a teda správnosť a úplnosť zisteného skutku nemôže skúmať a meniť. Keďže nejde o námietku právneho posúdenia zisteného skutku, potom námietka obvineného nezodpovedá dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (ani žiadnemu inému dovolaciemu dôvodu).

Námietky obvineného v ktorých uvádza: „Ja som o nich nič nevedel a nevedel som ani to, že idú vykonať lúpež a že poškodeného umiestnia v mojej pivnici, ktorá do domu nepatrí.“; „Ja som dom neposkytol nikomu.“; „...ja som nebol členom organizovanej skupiny.“, sú všetko námietkami, ktorými obvinený popiera správnosť a úplnosť zistenia skutku. Celý obsah dovolania sa v maximálne možnej miere týka skutkových zistení a hodnotenia jednotlivých dôkazov súdmi oboch stupňov. Avšak s poukazom na nesprávne skutkové zistenia alebo na nesúhlas s hodnotením dôkazov nie je možné vyvodzovať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

So zreteľom na to, že v posudzovanej veci neboli splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., dovolací súd musel dovolanie obvineného J. L. na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 29. januára 2013

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v.r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Ing. Anton Jakubík

Za správnosť vyhotovenia: Libuša Jánošíková